מסורת הש"ס

גמ' ו) [לעיל קנ:] ז)[לעיל לז. זמחים ע.] ג)[ל"ל דחייל] ש"ך ד)[ל"ל דכמעולה] תוס' ס)ל"ל פעי. מהר"ם

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה מר סבר ר' יוחנן וכו' אע"ג דאיסור מוסיף הוא דאסור לבני נח. נ"ב עי' או"ח הרמ"ע מפאנו סי' קכ"ג דף קכ"ג ע"ב ודבריו לפמ"ש וש"י:

הגהות רש"י ד"ה התורה אמרה. משום דאנבלה אזהרינהו. כל"ל: (יעב"ך)

תורה אור

רש"י א] וְחֵלֶב נְבֵלָה וְחֵלֶב טְרֵפָה יֵעָשֶׂה לְכָל מְלָאכָה וְאָכֹל לֹא תֹאכְלֵהוּ: (ויקרא ז, כד)

ב] חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם כָּל חֵלֶב וְכָל דָּם לֹא תֹאכֵלוּ: (ויקרא ג, י)

אכל אבר מן החי מן הטרפה ר' יוחנן אמר חייב שתים שתים כו'. נהמה טרפה מחייס ומכל מחנה מכר בחייה: לריש לקיש קשיא. להמ לחילו לדידיה מתרי קרעי נקפי וליחייב תרתי: בשתי בהמות. מכר מן החי מזו ונמכר טרפה מזו: חייב שתים. ומע"ג דנחתא מכילתא מכליהו להמ תרי לאוי ליכא: בבהמה אחת. טרפה שחלב מחנה מכר מן החי פליגי ומפרש ואזיל: במאי פליגי. למאי פטור והמ תרי לאוי ניתהו: עם יציאת רובה. כהולדה נטרפה: לאברים עומדת. ונשחטה שהולדה חל עליה שם איסור מכר ואיסור טרפה: לאו לאברים עומדת. ולא היה עליה איסור מכר עד שהפריזו ממנה והרי כבר טרפה היא ואין איסור חל על איסור מכל נשחטו בהמות ליכא למימר הכי דזו משום טרפה וזו משום מכר אל כשרה ואין כאן איסור חל על איסור: דכולי עלמא לאו לאברים עומדת. וכיון דנשחטה לידתה נטרפה איסור טרפה קדיס: ובמיתי איסור אבר. כשחתכו ואייל לטרפה קא מיפלגי: מר סבר. סייל שכן איסורו טהא בנוי נח ומר סבר לא חייל: ואי בעית אימא דכ"ע לאברים עומדת. ואיסור מכר קדיס: ובגון שנטרפה לאחר מכאן. ורבי יוחנן סבר איסור חל על איסור ואתי מיפלגי מר סבר אתי ואייל ומר סבר לא אתי ואייל רבא אמר [א]כגון שתלש ממנה אבר וטרפה בו מר סבר בהמה בחייה [ב] לאברים אינה עומדת איסור אבר ואיסור טרפה בהדי הדדי קאתו ומר סבר בהמה בחייה לאברים עומדת ולא אתי איסור טרפה חייל אאיסור אבר ר' חייא בר אבא אמר ר' יוחנן אכל חלב מן החי מן הטרפה חייב שתים אמר ליה ר' אמי ולימא מר שלש שאני אומר שלש איתמר נמי אמר ר' אבהו א"ר יוחנן [ג]אכל חלב מן החי מן הטרפה חייב שלש במאי קמיפלגי כגון שנטרפה עם יציאת רובה מ"ד שלש קסבר בהמה בחייה לאברים עומדת דאיסור חלב ואיסור אבר ואיסור טרפה בהדי הדדי קאתו ומ"ד שתים קסבר בהמה בחייה לאו לאברים עומדת ואיסור חלב ואיסור אבר לא אתי חייל ואי בעית אימא דכ"ע בהמה בחייה לאו לאברים עומדת ואיסור חלב ואיסור אבר אתי חייל ואיסור טרפה לא אתי חייל ומר סבר אתי איסור אבר מיחל אאיסור טרפה ואיסור טרפה לא אתי חייל מידי דהוה אחלב דאמר מר [ג]התורה אמרה יבא איסור טרפה יחול על איסור חלב ויבא איסור חלב ואידך אחלב הוא [ג]דחייב דהותר מכללו

מר סבר רבי יוחנן בהמה בחייה לאברים עומדת ואיסור אבר ואיסור טרפה בהדי הדדי הוי אתו. מסתמא לחי לגו לאברים עומדת לאיסור טרפה קדיס לף לחי לאיסור אבר וחייל עלה [א] מע"ג לאיסור מוסיף הוא לאסור לגבי נח ותימה בפרק ג' דשבועות (דף כף:) ובפ' בתרא דיומא (דף עב:) גבי שבועה שלא אוכל נבלות וטרפות קאמר רבי יוחנן בכולן נבלות דברים המותרים עם הדברים האסורים אלמא אית ליה איסור כולן ומ"כ כ"ש איסור מוסיף כדמוכח בפרק מרובה מחין (יבמות דף נב:) וי"ל לף על גב שפירש רבי יוחנן מתניתין דהתם נכולן לדידיה לף ס"ל הכי:

ומר סבר לאו לאברים עומדת ולא אתי איסור אבר וחייל אאיסור טרפה. ומ"ת כמאן ס"ל מי כרבי אלעזר דאמר לעיל (דף קנ.) כל שאתה מלווה על דמו אתה מלווה על אבריו אם כן ליחייב נמי הכא טרפה משום אבר מן החי ומי כרבנן דאמרי כל שאינו מומר כו' אם כן למה לן טעמא דלאו לאברים עומדת וי"ל דלרבנן כל מין שאינו מומר:

דאיסור חלב ואיסור אבר ואיסור טרפה בהדי הדדי קאתו. פי' הקונטרס דכשעולה מל איסור חלב דהא מל איסור מומר מכל שכאתה מחלבו ומקה דהא ס"ל יוחנן בפ' בהמה המקשה (לעיל דף עה.) חלב חלב בן ט' מי חלבו כחלב בהמה ס"כ איסור חלב חל קדיס וי"ל דמ"מ איסור טרפה ואבר חייל עליה ומיהו קשה דבסוף פ' שחיטה (בכיומות דף כג.) אמרינן דבקדשים איסור מל על איסור דכתיב כל חלב לה' נרבות אמורי קדשים קליס למעילה דאמי איסור מעילה ומייל אאיסור חלב ופריך למ"ד לף בקדשים אין איסור חל על איסור ל"ל כל חלב ומוקי לה בולדות קדשים ובקבר בהוייתן הן קדושין ובהדי הדדי קאתו והשתא אכאי קשיא לרבי יוחנן הא בהדי הדדי קאתו ואיסור טרפה ואבר לאו לאברים עומדת ואיסור טרפה קדיס לף אמי איסור אבר חייל עליה ומ"ש לעיל כגון שחלש ממנה אבר וטרפה בו ולאו לאברים עומדת להשתא בהדי הדדי קאתו משמע לחס טרפה קודם שחלש האבר לף אמי איסור אבר דבהמה קדים אאי איסור טרפה וחייל עליה:

אכל אבר מן החי מן הטרפה ר' יוחנן אמר חייב שתים ור' שמעון בן לקיש אמר אינו חייב אלא אחת בשלמא לר' יוחנן ניחא אלא לר' שמעון בן לקיש קשיא אמר רב יוסף לא קשיא כאן בבהמה אחת כאן בשתי בהמות בשתי בהמות מיחייב שתים בבהמה אחת פליגי בבהמה אחת במאי פליגי אמר אביי כגון שנטרפה עם יציאת רובה מ"ס [ד]בהמה בחייה לאברים עומדת ואיסור טרפה ואיסור אבר בהדי הדדי קאתו ומ"ס בהמה בחייה לאו לאברים עומדת ולא אתי איסור אבר חייל אאיסור טרפה ואיבעית אימא דכ"ע בהמה בחייה לאברים עומדת וכגון שנטרפה לאחר מכאן ובמיתי איסור טרפה חייל אאיסור אבר קא מיפלגי מר סבר אתי וחייל ומר סבר לא אתי וחייל רבא אמר [א]כגון שתלש ממנה אבר וטרפה בו מר סבר בהמה בחייה [ד] לאברים אינה עומדת איסור אבר ואיסור טרפה בהדי הדדי קאתו ומר סבר בהמה בחייה לאברים עומדת ולא אתי איסור טרפה חייל אאיסור אבר ר' חייא בר אבא אמר ר' יוחנן אכל חלב מן החי מן הטרפה חייב שתים אמר ליה ר' אמי ולימא מר שלש שאני אומר שלש איתמר נמי אמר ר' אבהו א"ר יוחנן [ב]אכל חלב מן החי מן הטרפה חייב שלש במאי קמיפלגי כגון שנטרפה עם יציאת רובה מ"ד שלש קסבר בהמה בחייה לאברים עומדת דאיסור חלב ואיסור אבר ואיסור טרפה בהדי הדדי קאתו ומ"ד שתים קסבר בהמה בחייה לאו לאברים עומדת ואיסור חלב ואיסור אבר לא אתי חייל ואי בעית אימא דכ"ע בהמה בחייה לאו לאברים עומדת ואיסור חלב ואיסור אבר אתי חייל ואיסור טרפה לא אתי חייל ומר סבר אתי איסור אבר מיחל אאיסור טרפה ואיסור טרפה לא אתי חייל מידי דהוה אחלב דאמר מר [ג]התורה אמרה יבא איסור טרפה יחול על איסור חלב ויבא איסור חלב ואידך אחלב הוא [ג]דחייב דהותר מכללו

מסכת טבול יום
פרק ב' משנה ז'

חָבִית שֶׁנִּפְקְבָה, בֵּין (מִפְּיָהּ בֵּין) מִשּׁוּלֶיהָ בֵּין מִצִּדֶּיהָ, וְנָגַע בּוֹ טָבוּל יוֹם, טְמֵאָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, מִפִּיהָ וּמִשּׁוּלֶיהָ, טְמֵאָה. מִן הַצִּדָּדִין מְכָאן וּמְכָאן, טְהוֹרָה. הַמְעָרֶה מִכְּלִי לִכְלִי וְנָגַע טָבוּל יוֹם בְּקִלּוּחַ, אִם יֵשׁ בּוֹ, יַעֲלֶה בְּאַחַת וּמֵאָה:

עין משפט נר מצוה

קנ א ב מיי' פ"ט מהל' מאכלות אסורות הלכה ה:

רבינו גרשום

אכל אבר מן החי מן הטרפה. כלומר אמרי' לעיל אכל אבר מן החי ובשר מן הטרפה דברי הכל חייב שתים והא הכא [ס"ל לר"ל] דאינו חייב אלא אחת: ובמיתי איסור אבר מיחל אאיסור טרפה. כלומר בהא קא מיפלגי ר' יוחנן וריש לקיש אי אתי איסור אבר וחייל אאיסור טרפה ר' יוחנן סבר אתי איסור אבר וכו': אכל חלב מן החי מן הטרפה חייב שתים כו'. כדבעינן למימר קמן: דחלב

שיטה מקובצת

ב] מ"ס בהמה בחייה לאו לאברים עומדת: ג] טרפה וחייל אאיסור אבר מן החי ור"ל: ג] ואכול לא תאכלוהו למה לי דכתביה בחלב טרפה הא בחלב כשרה נמי הוזהרו כל חלב: ד] והאי ואכול לא תאכלוהו משום לאו דנבלה אזהרינהו: ה] וה"ג אע"ג דאיסור אבר דבהמה קדים אתי איסור טרפה וחייל עליה: